

POPIS TRASY 026

Broumov - Amerika - Hlavňov - Suchý Důl - Bělý - Machov - Řeřišný - Machovský kříž - Božanov - Broumov

vhodné pro cykloturisty
délka 30 - 35 km
fotografie http://www.milan-skoda.cz/fotogalerie_2013.htm

Jednu z dalších cyklotras v seriálu křížem krážem přes Broumovské stěny začneme v Broumově a přes Křinice se vydáme k výchozímu bodu pod Broumovskými stěnami, k penzionu Amerika. U rozcestníku na okraji lesa využijeme zelenou cyklotrasu 4003, kterou přes vrstevnice zamíříme šikmo na hřeben Broumovských stěn a díky níž se přehoupneme na druhou stranu. Stoupání v sedle svého stroje zvládnou opravdu jenom ti nejvysportovanější jedinci, takže se vůbec nemusíte stydět za to, že v horní části stoupání kolo vedle sebe pěkně potlačíte. Na hřebenu mineme rozcestí Nad Roklí, které pěší turisty směřuje po červené hřebenovce. Poznámka o kole, které máme vedle sebe, platí i na druhé straně skal při sjezdu, který je součástí kdysi dávné cesty, jež se říkalo Pánova a na které dodnes lze spatřit pozůstatky kamenného dláždění. Zub času však vykonal po pár stoletích své, a proto i při sestupu doporučuji neriskovat a kolo raději přibrzďovat vedle sebe.

Název této feudální cesty, tedy Pánova, bývá spojován s útekem broumovského opata Wolfganga Selendera z Prošovic před vzbouřenými měšťany roku 1619 při takzvané Broumovské rebelii, kdy z většího kláštera broumovského opat přes Broumovské stěny utíkal do kláštera menšího v Polici nad Metují. V Broumovském klášteře byl opatem v letech 1602 - 1619. Později opat uprchl až do Slezska. Jelikož od nepaměti (roku 1213 daroval český král Přemysl Otakar I. broumovský výběžek Benediktinům) byli pány Broumova benediktinští opaté jako představitelé řádu Benediktinů (coby řádu, jež je od pátého století po svém založení součástí církve katolické), tak proto najdete v Broumovských stěnách nejen Pánovu cestu, ale i Pánovu věž (skalní masiv) či Pánův kříž (s odkazem na Pána Ježíše Krista). Kde však tkví ony kořeny Broumovské rebelie z roku 1619? České stavovské povstání v letech 1618 - 1620 vyjadřovalo povstání českých stavů (šlechty) proti panování Habsburků. Spojily se v něm náboženské spory s mocenskými rozpory mezi stavy a králem. Povstání nakonec vyvrcholilo po několika bitvách střetnutím na Bílé hoře, ve kterém byly stavy poraženy. Ačkoli se pak pozice Habsburků v českém státě upevňovala, spustila rebelie českých stavů pozdější a mnohem vážnější konflikt, třicetiletou válku. Počátkem března 1618 využili nekatoličtí stavové oprávnění plynoucí z Artikulu o dání moci defenzorům, který byl součástí Majestátu, a svolali v pořadí už čtvrtý sjezd stavů pod obojí do pražského Karolina. Hlavním tématem bylo porušování Majestátu, k němuž podle stavů soustavně docházelo. Především se řešily případy protestantských kostelů v Hrobě a Broumově. Nábožensko-politické kauzy hrobského a broumovského kostela se táhly již od vydání Majestátu. Kvůli Broumovu se konal vůbec první sjezd podobojí v listopadu 1611 a v červnu 1615 se dostaly oba případy dokonce do programu jednání sněmu. Kauza měla v obou záležitostech společný základ, a tím byl sporný výklad ustanovení Porovnání o stavbách kostelů na komorních panstvích. Porovnání výslovně stanovilo, že si nekatolíci mohou stavět kostely na statcích komorních (královských), ovšem klauzuli o církevních panstvích v Porovnání ani Majestátu nenajdeme. Toho využila katolická strana a císař, který opakovaně rozhodl o uzavření obou kostelů, přitom pražský arcibiskup Jan Lohelius dostal jako hrobská vrchnost v řešení případu volnou ruku. Na jeho příkaz přijel 11.

prosine 1617 do Hrobu ozbrojený houf, který během několika dní kostel strhnul. Kostel v Broumově se díky vytrvalému odporu obyvatel a začínající politické nestabilitě jara 1618 nakonec zavřít nepodařilo a zapečetěn byl až po porážce povstání v roce 1622. Podnět ke svolání sněmu dal defenzorskému sboru Thurn; „*jestliže to trpěti budou, tehdy svobody své potratí*“. Každý kraj vyslal šest zástupců, ovšem účast královských měst byla minimální, což byl výsledek neustálých čistek v městských radách od pro města tolik osudného roku 1547. Z iniciativy defenzorů byla nejdříve sestavena suplika adresovaná místodržícím, kde žádali o propuštění broumovské delegace z pražského vězení, kam byla jata pro neodevzdání klíčů od kostela opatu Selenderovi, a o zásah proti nehodným vykonavatelům královské moci. Po vyhýbavé odpovědi místodržících, byl list poslán rovnou císaři do Vídně a připojeno oznámení o konání dalšího sjezdu protestantských stavů na 21. května 1618. Koncem března přišla císařská odpověď, označovaná též jako těžké psaní, ve které císař důrazně zakázal konání květnového nekatolického sjezdu a plně schvaloval události v Hrobu a Broumově i naložení s broumovskými v Praze.

- foto 01** kameny u rybníka v Křinicích
- foto 02** vrcholky Broumovských stěn při pohledu od Křinic
- foto 03** Hvězda na vrcholku Broumovských stěn při pohledu od Křinic
- foto 04** Pánova cesta na hřebenu Broumovských stěn je obklopena skalami
- foto 05** Pánova cesta na hřebenu Broumovských stěn je obklopena skalami
- foto 06** Pánova cesta na hřebenu Broumovských stěn je obklopena skalami
- foto 07** Pánova cesta na hřebenu Broumovských stěn je obklopena skalami
- foto 08** Pánova cesta na hřebenu Broumovských stěn je obklopena skalami
- foto 09** Pánova cesta na hřebenu Broumovských stěn je obklopena skalami
- foto 10** Pánova cesta na hřebenu Broumovských stěn je obklopena skalami
- foto 11** Pánova cesta na hřebenu Broumovských stěn je obklopena skalami
- foto 12** Pánova cesta na hřebenu Broumovských stěn je obklopena skalami
- foto 13** Pánova cesta na hřebenu Broumovských stěn je obklopena skalami
- foto 14** Pánova cesta vede skalami i při sestupu ke svatému Václavu
- foto 15** Pánova cesta vede skalami i při sestupu ke svatému Václavu
- foto 16** Pánova cesta vede skalami i při sestupu ke svatému Václavu
- foto 17** Pánova cesta vede skalami i při sestupu ke svatému Václavu
- foto 18** Pánova cesta vede skalami i při sestupu ke svatému Václavu
- foto 19** Pánova cesta vede skalami i při sestupu ke svatému Václavu
- foto 20** Pánova cesta vede skalami i při sestupu ke svatému Václavu

Po přejezdu či přechodu hřebene Broumovských stěn vyústí Pánova cesta ze skal na okraj lesní asfaltové cesty, která začíná pod svatým Václavem. Patron země České je v tomto místě trochu nehodnotně připomenut pouhým obrázkem připevněným ke kmenu stromu. Zabočíme tedy vpravo na asfaltku a pozvolna klesáme údolím po jehož obou bocích se budou tyčit skalní masivy a věže. Navíc se nám pod skalami po levé ruce začne tvořit drobný potůček, coby jedno ze tří ramen Hlavňovského potoka napájejícího níže položený Hlavňovský rybník. Asfaltka (stále jde o trasu 4003) nás dovede k Setonově studánce, kde si můžeme odpočnout v dřevěném altánu. Toto místo je zároveň turistickou křižovatkou, neboť z pravé strany od našeho příjezdu přichází turistická červená vedoucí z krásné Kovářovy rokle. Asfaltka trasy 4003 posléze vede až na okraj obce Hlavňov (Hlavňovský rybník nám zůstane po pravé ruce).

- foto 21** pohled od svatého Václava do údolí směrem k Hlavňovu
- foto 22** údolí od svatého Václava směrem k Hlavňovu
- foto 24** údolí od svatého Václava směrem k Hlavňovu

foto 25 údolí od svatého Václava směrem k Hlavňovu
foto 26 údolí od svatého Václava směrem k Hlavňovu

Lesní asfaltová cesta nám na okraji Hlavňova skončí, když narazí na silnici vedoucí mezi obcemi Hlavňov a Suchý Důl. Zabočíme vlevo směrem dolů do Suchého Dolu, již na trasu 4000, po které sjedeme pouze kousek cesty do Suchého Dolu na křižovatku, za níž pokračujeme rovně směrem vzhůru po cyklotrase 4150 do obce Bělý a dále po trase 4000 na Machov. Tato přibližně 6 km dlouhá pasáž po silnicích mezi obcemi je lemována loukami a občasně umístěnými místními křížky. Po příjezdu do Machova zabočíme vlevo na trasu 4002 a mírným stoupáním projedeme celou obec až do její zadní části k rozcestníku Machovská Lhota - Most, kde zabočíme vlevo směr Řeřišný a Machovský kříž. Samozřejmě, že při návratu směrem na Broumov musíme opět překonat hřeben Broumovských stěn, tentokrát přes sedlo kolem Machovského kříže a trasa 4002 nás tak dovede až do Božanova, kde na křižovatce u kostela zabočíme po státní silnici vlevo přes Martínkovice do Broumova.

foto 27 pohled na okraj Broumovských stěn (Signál) ze silnice mezi Bělým a Machovem
foto 28 Machovský kříž